

SV 07 Provádění prevence

Prevence sociálně patologických jevů je velmi často omílaným tématem, na které je kladen velký důraz, bavíme-li se o práci s dětmi. V současné době jsou děti vystavovány narůstající míře agrese, násilí a jiných negativních jevů, ať už je jejich zdrojem film, knížka, kamarádi nebo dokonce samotná rodina dítěte. Co bylo dříve považováno za vrchol nemravnosti, je dnes označováno jako mírně neslušné nebo naprosto normální. Je tedy naprosto logické, že dítě vyrůstající v takto změněném prostředí, je vystavováno negativním jevům v daleko větší míře a snáze jim podlehně. Morální a etické základy nejsou budovány v odpovídajícím prostředí, proto prudce narůstá kriminalita a další sociálně patologické jevy nejen u dospělých, ale především u samotných dětí. Pokud existují takovéto vlivy, dostává prevence sociálních jevů velký smysl a její provádění je značně logické. A čím dříve se začne, tím více se toho stihne. Prevence sociálně patologických jevů je tedy prováděna již od útlého věku, zejména na školách a v dětských zájmových útvarech, jako jsou například turistické oddíly mládeže. Aby však taková prevence byla úspěšná a nešlo o pouhé „dobře myšlené snažení“, je nezbytné, aby každý vedoucí či instruktor správně rozuměl jednotlivým pojmům sociálně patologických jevů a dokázal zasáhnout při jejich odhalení a zajistit tak prevenci, o osobním příkladném chování nemluvě!

K sociálně patologickým jevům řadíme:

- Kriminalita a delikvence
- Gamblerství
- Extrémismus
- Užívání psychotropních látek
- Alkoholismus a kouření
- Šikana
- Záškoláctví

V rámci prevence těchto sociálně patologických jevů lze počítat pouze se třemi úrovněmi preventivního působení. Základem všeho je rodina, která by měla poskytovat dítěti přiměřenou výchovu a vést ho ke spořádanému životu a hodnotám, které ctí zákony státu i zákony etické. V mnohých případech však rodina nefunguje tak jak má a dítěti se dostává negativních vzorů, které svou přirozeností napodobují. Příkladem může být rodina alkoholiků,

gamblerů atp. Druhou výchovnou instancí je školské zařízení, které dítě navštěvuje v povinné školní docházce. Tedy škola. Jejím úkolem je připravit dítě na budoucí život po stránce vzdělání a výchování. Aniž bych chtěl kohokoli jakkoli shazovat, musím konstatovat, že současná kvalita a schopnosti pedagogů nejsou dostačující. Ano, může to být způsobeno zhoršením výchovy dětí v rodině, a pravděpodobně to nese i podstatnou část viny na současném nevyhovujícím stavu. Zároveň je to však způsobeno i nevyhovujícím vysokým školstvím v oblasti pedagogiky, které mnohdy slouží jako záchrana těm, kteří se nedostali na svou vysněnou vysokou školu, ale rádi by studovali. Z takovýchto studentů pak vzejdou pedagogové, kteří nedělají svou práci s láskou a je jim jakékoli výchovné působení ukradené, důležitý je pouze příjem. Omlouvám se za jisté generalizování, pochopitelně toto neplatí bezpodmínečně pro každého. Takovéto děti, které jsou špatně vychovávány doma a ve škole, mají poslední možnost, kde získat správné výchování a stát se dobrým člověkem. A tou je členství v nějakém dětském kolektivu zájmového typu, který vedou nadšení a zadarmo pracující jedinci, kterým záleží na dětském výchování především. Právě takoví vedoucí však potřebují alespoň základní znalosti daného oboru, a proto je tu tato kapitola, která rozebírá jednotlivé sociálně patologické jevy a věnuje se i jejich prevenci.

1. Kriminalita a delikvence

Trestná činnost dětí a mládeže je značně rozdílná od trestné činnosti ostatních věkových skupin. To souvisí především s psychickým a somatickým vývojem, který ještě nedospěl do svého konce a činí je tak více zranitelnými a ovlivnitelnými. Děti a mladiství tedy nejčastěji páchají trestnou činnost s parťáky či ve větších skupinách a partách, kde se povzbuzují a vybízí k trestnému činu. Popud k trestné činnosti přichází většinou znenadání, jednájí impulsivně, pod vlivem nečekané emoce či nějaké psychotropní látky. Chybí prvek plánování, trestná činnost je přímočará vyznačující se brutální devastací. Ve většině případů jde pouze o vandalismus či poškození cizí věci, méně často útočí na lidskou bytost. Velkou měrou je zastoupena trestná činnost krádeže. Odcizovány jsou věci aktuální potřeby či věci vysoké hodnoty, které jsou okamžitě a výhodně zpeněžit.

Většina pachatelů z řad dětí a mládeže má několik společných rysů. Většinou to bývá rozvrácená rodina, špatné sociální zázemí, chudoba, alkoholismus či jiná závislost, omezený intelekt, zklamání z neschopnosti zapadnout do své sociální role atp. Mnohdy lze tyto rizikové faktory u dítěte či mladistvého vysledovat a včas zasáhnout. Jediné, co je po dobrém vedoucím vyžadováno, aby s dětmi komunikoval, žil pro ně a s nimi, naslouchal jim a zajímal

se o jejich problémy. Touto cestou lze odhalit a zneškodnit velké množství zdrojů případné budoucí kriminality, která by někomu stála život nebo určitou finanční částku. Oddíl má být pro každé dítě smysluplným využitím volného času, místem, kde buduje své morální hodnoty na pevných základech a najde spoustu přátel, kteří mu zůstanou po velkou část jeho života.

Z vlastní zkušenosti příliš nedoporučuji zařazovat do oddílové činnosti větší množství bojových her obsahujících násilí a hraní si na vojáky. Ačkoli není jejich negativní vliv přímo patrný, je zjevné, že přílišným hraním takovýchto her dochází u dětí k zakořenění agrese a stále častěji se projevují prvky násilí v jinak přátelském kolektivu.

2. Gamblerství

U dětí, se kterými v rámci oddílu většinou pracujeme, není propuknutí chorobného hráčství příliš častým jevem. Přesto lze nesprávnou činností a přístupem vedoucím zvýšit riziko této závislosti v pozdějším věku dítěte, zejména pak v době dospívání, kolem rané dospělosti. Abychom však také riziko rozpoznali a dokázali odhalit jeho příčiny a zvolit efektivní prevenci, měli bychom si definovat, co to gamblerství vlastně je: „Nepřiměřená obliba užívání určité hry, ať už hazardní či počítačové, která vyvolává tak silné pocity touhy, že dochází k stále se opakujícím epizodám hraní, a to i navzdory evidentní škodlivosti této činnosti, ztrátě zaměstnání, zchudnutí, vyloučení ze sociální role a skupiny, opovržení přátel atp.

U dnešních dětí se však častěji shledáváme s gamblerstvím druhého typu, které spočívá v neustálém vysedávání u počítače s nedostatečným množstvím pohybu, čerstvého vzduchu a jiné rozvoji dítěte prospěšné činnosti. Z tohoto hlediska je nejlepší preventivní činností pestrá a zajímavá činnost, která děti zabaví i mimo schůzku.

3. Extrémismus

Extrémismus je stále častějším problémem, který se k nám rozšířil ze zahraničí, především ze západní Evropy. Základní chápání extrémismu je definováno jako projevy nesnášenlivosti a agrese vůči odlišným jedincům, kteří se nějakým způsobem vymykají z veřejností uznávaných a přijímaných standardů. Takové chování je v říši zvířat zcela přirozené a plní velmi účinný obranný mechanismus. V civilizovaném světě lidí je však takové chování zcela nepřijatelné. Přesto nejsou výjimkou případy, kdy dojde k napadení tak vážnému, že oběť umírá.

Extrémistické skupiny operující na našem území, se často zaměřují na mládež a pod nejrůznějšími motivacemi je lákají do svých řad. Mladý člověk v období puberty prochází těžkým psychologickým obdobím, které je většinou spojeno se silnou krizí vlastní identity. Mladý člověk se hledá a snaží se najít své místo v životě. Tento nelehký úkol by s ním měli řešit rodiče, případně učitelé. V současné hektické době na něco takového není čas a dospívající mládež se tak často stává snadným terčem pro náboráře extrémistických skupin.

Zde bychom měli nastoupit my, jako vedoucí turistických oddílů, dobří přátelé svých svěřenců. Správně fungující oddíl musí dítěti poskytnout dobré morální zázemí, pocit sounáležitosti a budovat v něm správné životní hodnoty, které dávají jeho životu smysl.

Včasný zásah je nezbytností k prevenci extrémismu mezi mladými lidmi. Zkušený vedoucí rozpozná příznaky neblahého vlivu těchto skupin. Pokud jsme pozorní a nepodceňujeme význam kontaktu vedoucího s dítětem, můžeme postřehnout mnohé drobnosti, které mohou dítěti doslova zachránit život. Na co si dávat pozor:

- **Náhlá změna chování:** Pokud dítě v krátkém období zásadně změní své chování a přístup k životu, je možné, že se v jeho životě událo něco zásadního, co významně formovalo jeho charakter. V takovém případě je dobré s dítětem promluvit a analyzovat situaci. Ve většině případů se jedná o neshody v rodině, problémy ve škole či jiné snadněji zvládnutelné situace. Pokud se však napojilo na nějakou extrémistickou organizaci, je zaděláno na problém a jeho chování bude mít stupňující tendenci končící odchodem z oddílu, vážnými problémy a agresemi vůči svému okolí. Takovouto situaci je nezbytné řešit přes rodiče, kteří s dítětem tráví více času, více mu rozumí a mohou na něj mít zásadní vliv.
- **Výrazně se odlišující oblečení:** Tento rys je velmi častým projevem u dětí a mládeže ve věku od 13 do 17 let. Mnohdy neznamena nic jiného než určitý hudební styl. Typickým případem může být například obliba metalu či punku. Pokud je však styl oblékání a image celkově doprovázena negativními symboly (pentagram, marihuana, obrácený kříž, symbol anarchie atp.) je působení nežádoucích jevů daleko pravděpodobnější. Takový jedinec působí neblahým vlivem i na ostatní členy oddílu. Proto je dobré vše vyřešit co nejrychleji, aby se tento vliv co nejvíce omezil. Pokud nepomůže osobní rozhovor, měl by se správný vedoucí obrátit i na okolí dítěte, jako jsou kamarádi a učitelé.

- Častá absence na oddílových akcích, která není rodiči omluvena, a mnohdy rodiče žijí v přesvědčení, že dítě na akci bylo. V takovém případě si našlo jinou skupinu lidí či činnost, která mu dává náplň jeho volného času. Bez jakýchkoli předsudků či zlého mínění mohu říci, že skupina lidí mladistvého věku páchá mnohé recesní akce, které jsou společnosti nebezpečné a které mohou do určité míry připomínat extrémistickou skupinu.

V rámci oddílové činnosti je nezbytná prevence ve všech směrech. Správný oddíl musí děti vychovávat k vzájemné lásce a toleranci, která vyústí v přátelství a pomoc. Pokud tomu tak není a děti jsou vedeny k neúměrné soutěživosti a rivalitě, jejich charakter není budován správným způsobem. V takovémto prostředí děti získávají sklony k extrémismu a jejich energie je namířena především do jejich osoby, ne do ostatních, jak bychom si představovali.

4. Užívání psychotropních látek

Stejně jako snad u všech patologických jevů jsme svědky smutného šíření mezi stále mladší osoby. V současné době se eviduje největší nárůst narkomanů ve věkové skupině od 14 do 20 let. Stejně tak se zhoršují i návyky mladých narkomanů, kteří se od inhalace výparů omamných látek či šňupání odchyľují k náročnějším způsobům aplikace psychotropní látky. Tyto způsoby aplikace s sebou nesou významná zdravotní rizika.

Prevence v oblasti drog vyžaduje nemalé znalosti a zkušenosti, které člověk nejlépe získá dlouhodobou praxí. Proto je těžké na členy oddílové správně výchovně působit. Jediným nezpochybnitelným nástrojem prevence, který má vedoucí k dispozici je osobní příklad a vzor.

Jakoukoli jinou prevenční činnost je výhodné svěřit odborníkům. V současné době je snadné sehnat různé besedy, semináře či školení na toto téma, které jsou pořádány plně kompetentními středisky, ať už jsou to střediska protidrogové prevence, občanská sdružení, školy atp. Jednou či dvakrát nahlásit na besedu vhodné adepty oddílu vůbec neuškodí.

5. Alkoholismus a kouření

Alkohol nepatří mezi tvrdé drogy, přesto se říká, že je drogou nejnebezpečnější. A z určitého úhlu pohledu je tento fakt holou pravdou. Alkohol se těší tak veliké oblibě, že jeho pití je bagatelizováno a společnost hledá polehčující okolnosti a argumenty, které by ospravedlnily

jeho pití a distribuci. Alkohol je často označován jako „společenská droga“. Mnozí lidé si nedokážou představit zábavnou společenskou událost, kde se nenalévá alkohol. A to i navzdory tomu, že alkohol má na svědomí snad největší množství zničených životů a osobností. Alkohol s sebou přináší celou řadu specifíků, které jeho konzumaci činí značně nebezpečnou a kriminalitu posilují. Tyto specifika jsou:

- Velkým paradoxem je fakt, že dle prováděných výzkumů děti a mladiství nejčastěji získávají alkohol z rukou rodičů. Mnohdy je podáván jako léčebný prostředek. To v dětech posiluje nezdravý názor, že co nevyлéčí doktor, spraví Rychlá Universální Medicína.
- Oproti minulosti je abstinentní životní styl považován za směšný a ti, kdo nepijí alkohol, jsou zbabělí „suchaři“.
- „Společenská droga“ je často zdrojem zábavy a delikvence v dětských kolektivech neorganizované mládeže, chcete-li v partách.
- Ve vyšším věku konzumují alkohol především děti problémové, špatně se učící, ale také žáci komunikativní, dominantní a v kolektivu oblíbení.
- Velkým paradoxem je fakt, že navzdory přibývajícimu věku a znalostem o škodlivosti alkoholu, roste i tolerance na jeho konzumaci a naprostý odpor k abstinenci.
- Výchova ve škole a v rodině a obavy o zdraví, nejsou natolik účinné, aby dokázaly zvítězit nad tlakem okolí a zamezit tak konzumaci alkoholu.
- A na závěr to nejdůležitější a nejzajímavější. Podle výzkumů, základní normu zakazující konzumaci alkoholu osobám mladším 18 let porušuje 90% dětí školního věku.

V rámci oddílové prevence je nezbytné, abychom netolerovali sebemenší pití alkoholu. Mnohé oddíly v současné době sklouzávají k trendům, kdy během spánku dětí vedoucí popíjejí alkohol a často neuklidí všechny stopy svých nočních radovánek. Takové chování je nepřijatelné a působí naprosto nevhodně.

Podobné je to s kouřením. Mladiství trpí nedostatkem činnosti a dobrodružství, proto potřebují určité „výzvy“, kterým by mohli čelit. Mnohdy si pro úspěch v partě vybírají dosti nešťastné metody. Sebemenší známky kuřáctví je nezbytné v rámci oddílové činnosti odstranit. Pokud některý z našich vedoucích kouří, trvejme na tom, aby tuto činnost v rámci oddílu bezesbýtku vyloučil. Někteří jsou přesvědčeni, že pouze stačí odejít z dosahu dětí a po vykouření obvyklé dávky se opět vrátit do rozjetého programu. Oděv načichlý cigaretovým

kouřem je však stejně škodlivý jako vizuální kontakt s člověkem, který kouří. V dětech to navozuje pocit, že kouřit je normální a prospěšné.

Častou chybou v této oblasti bývá zařazování nevhodných odměn do herní činnosti. Jistě si vybavujete žvýkačky stylizované do cigaret, sladké želé v půllitru (imitace piva) a další alkoholismus a kuřáctví propagující předměty. Něčemu takovému je nezbytné obloukem se vyhnout. Oddílové zákony, pokud je oddíl má zavedeny, by se měly věnovat i této problematice. Srozumitelně formulované a logicky odůvodněné doporučení, které dává zkušený vedoucí svým svěřencům, však účinkuje mnohem lépe než bezdůvodný zákaz či příkaz: „V oddíle striktně zakazujeme kouření a požívání alkoholu!!!“

6. Šikana

Tento sociálně patologický jev se dětských kolektivů týká asi nejvíce, proto mu zde budu věnovat velkou pozornost. Z hlediska ontologického je šikana naprosto přirozeným projevem rivality a přebytku energie, kterou dítě nemůže vybit jinou cestou. Dalšími příčinami může být psychický rozpor či určitý komplex dítěte, který je řešen dokazováním si vlastní moci a síly. O konkrétních příčinách a formách šikany však až později.

Slovo šikana pochází z francouzštiny a přeloženo znamená týrání. Pojem šikana je z hlediska dětské psychologie přesně definován a jeho vymezení je podřízeno mnoha faktorům. Šikanou většinou rozumíme: „... tělesné, psychické nebo kombinované násilí a ponižování vůči jedinci náležícímu většinou do stejné věkové kategorie, kterému je tak silně narušována vnitřní integrita osobnosti.“ Jako šikanu označujeme také opakované agresivní chování vůči jedinci, který má být zstrašen. Jednou z podmínek je však fakt, že oběť šikany musí být bezbranná, neschopna sama násilí zabránit. Tuto podmínku vždy splňují kolektivní šikany, kdy skupina útočí na jedince, který si v jejím středu nedokázal vydobýt své postavení a je proto terčem ponižujících situací. Šikana je zákonitě vázána na určitou skupinu, která je spojována určitým společným rysem. Ať už je to šikana ve škole, v rodině, na pracovišti, nebo právě v rámci oddílové činnosti. Oběť šikany je často zasažena tak hluboce, že si odnáší následky na celý život. Pokud se stane obětí šikany v jednom kolektivu, je vysoce pravděpodobné, že její začlenění do dalších kolektivů bude takřka nemožné a mnohdy opět vyústí k opětovnému šikanování. Mnohdy je šikanu velmi těžké odhalit. Existují dva druhy šikany. Vedle šikany přímé, která je zjevná a dá se proti ní snadno zasáhnout (kopání, bití, nadávky, přímá konfrontace) se můžeme setkat i se šikanou nepřímou. Ta se odhaluje jen

velmi stěží, a pokud je agresor dost šikovný, jeho chování je neodhalitelné. Nepřímá šikana spočívá v nejrůznějších naschválech a útocích, které nejsou veřejné, které se soustředí na týrání jedince bez vědomí skupiny.

Riziko spočívá v náročném odlišení šikany od přirozených kolektivních jevů, mezi které řadíme například šarvátku stejně vyspělých jedinců, ojedinelou hádku, občasné škádlení kamarádů, osobitý humor určité partičky v rámci celé skupiny atp. Některé z těchto jevů jsou také nežádoucí a je nutné na ně reagovat. Reakce je však diametrálně rozlišná v porovnání se šikanou, která je natolik závažným komunitním problémem, že nesnese jakékoli tolerance a je nezbytné, aby se dostalo okamžitého řešení. Pokud bude vedoucí na konflikt dvou stejně starých a stejně silných jedinců reagovat s přílišnou rázností a začne vše vyšetřovat a pátrat, kdo koho šikane, pravděpodobně se mu dostane pouze výsměchu a atmosféra v oddíle bude díky tomuto vyšetřování naprosto neúnosná.

Jak tedy takovou šikanu rozpoznat? Důležitým znakem šikany je její dlouhodobé působení, zákeřnost a nevyrovnaná tělesná či psychická konstituce. Obětí šikany se mnohdy stávají osoby s určitou odlišností oproti kolektivním standardům. Může to být jedinec tělesně či mentálně hendikepovaný, rasově odlišný, může pocházet z chudé rodiny atp. Oproti tomu agresor bývá navenek naprosto suverénní a sebejistý, nedává najevo strach a výčitky svědomí. Agresoři trpí poruchami osobnosti, jejich charakter je determinován příliš násilnou výchovou. Dochází-li k fyzické šikaně, útočník je fyzicky velmi dobře vybaven. Jde-li o šikanu psychickou, vyniká schopností ublížit psychicky, manipuluje s celým kolektivem a mnohdy dokáže ostatní vyburcovat natolik, aby od psychické šikany byl jen krůček k šikaně kombinované. Touha po moci, zvědavost, testování vlastních hranic či reakce ostatních. To je vše je nejčastějším motivem k šikaně.

Zasáhnout proti probíhající šikaně je velmi obtížné. O to víc je důležitá prevence, která nás ušetří pozdějším nepříjemnostem. Důležité je uvědomit si, jaké děti v oddíle máme, kdo z nich je potenciální agresor a kdo by se mohl stát obětí. Pokud si takové jedince vytipujeme, měli bychom sledovat jejich vzájemný vztah, zamezit konfliktním situacím mezi nimi a neumožnit vznik klimatu, který šikanu podporuje. Jednoduše řečeno, prevence šikany spočívá ve sledování kolektivu, analyzování jednotlivých vztahů a informovanosti o dění mezi dětmi.

7. Záškoláctví

Posledním sociálně patologickým jevem, který se týká dětí a mládeže a který zde budu rozebírat je záškoláctví. I tento problém jsme schopni vyřešit ze své pozice vedoucího dětského oddílu, proto bychom se měli zajímat o školní docházku a prospěch dětí, abychom věděli, kde je zapotřebí naší pomoci a kde se bez ní obejdou.

Pro naše předky by pojem záškoláctví byl něčím tak nepochopitelným a směšným, že by jen stěží uvěřili, že někdy něco podobného bude existovat. V dřívějších dobách byla škola tak váženou a potřebnou institucí, že všichni toužili po školním vzdělání a učit se byla zábava a zdroj obživy. V současné době se však škola stala povinností, která působí mnohé problémy a nepříjemnosti. Není ideálním prostředím pro výchovu a vzdělání dětí, proto se stále více rozmnožují případy záškoláctví a to především na základních a středních školách. Co záškoláctví vůbec způsobuje?

Záškoláctví je definováno jako dobrovolné vědomé zameškání školního vyučování bez vědomí rodičů. Ve většině případů je spojeno se školními neúspěchy dítěte, které má špatné výsledky, dostává špatné známky a necítí se úspěšné v rámci svého učícího procesu. Záškoláctví je silně asociálním projevem únikového typu, které má tři základní příčiny:

- Negativní vztah ke škole: často způsoben pouze špatným přístupem vyučujícího, který na své žáky klade příliš velké nároky nebo mentální odlišností dítěte. To může být rozumově méně nadané, takže škola je pro něj přílišným náporem a stresovým faktorem, který způsobuje úzkostné stavy řešené únikem. Nebo přesně naopak, příliš nadané dítě se ve škole nudí, škola mu nic nového nepřináší a připadá mu jako zbytečná ztráta času. Dalšími příčinami negativního vztahu ke škole bývá momentální nesplnění nějaké povinnosti, nepřipravenost na zkoušení či test a strach z případného trestu od rodičů a učitele. Mnohdy je žák negativně naladěný pouze na jeden vyučující předmět, kterého se děsí, kde nemá přijatelného učitele, není na tento předmět nadáno či je jinak znevýhodněno oproti ostatním, proto podává mizerné výsledky a tím je frustrováno. Stejně tak mohou být důvodem negativního vztahu ostatní žáci, kteří jsou agresory šikany. Pokud jsou tyto motivy negativního vztahu ke škole příliš silné, může dojít k poruše a vzniku silné školní fobie.
- Negativní vliv rodinného prostředí: I v rodině se mohou vyskytovat disfunkční vztahy, které dítě nepříznivě ovlivňují. Ať už je to přílišný nezáměr a lhostejnost či naopak

přehnané nároky a požadavky, které dítě není vzhledem ke stupni svého psychického vývoje uspokojit. V takové případě dítě postrádá motivaci snažit se, podávat nejlepší výsledky a činit rodičům radost, a to buď z důvodu, že jim je ukradené, nebo z důvodu, že ať udělá cokoli, je to většinou špatné a nedostatečné.

- Volný čas: Ano i volný čas významně ovlivňuje školní docházku a prospěch dítěte. Proto jsou naše organizace pracující s mládeží tak důležité. Pokud dítě tráví svůj volný čas v prostředí nevhodné party, která ho nepříznivě ovlivňuje a ponouká k nekalým činnostem, projeví se to ve všech oblastech dětského života, tedy i ve škole. Život těchto part je většinou spojen s konzumací alkoholu a jiných drog, případně kouření. Není výjimkou, když dítě místo školní vyučování shání peníze na uspokojení své závislosti. Ať už je to pomocí krádeží, prostitucí atp.

Záškoláctví můžeme rozdělit na impulsivní a plánované. Impulsivní záškoláctví je prakticky neodhalitelné. Dítě se z ničeho nic rozhodne, že do školy nepůjde a najde si náhradní program. Pokud je však předem plánované, dítě si připravuje celý systém lží a přetvářek, které mu umožní vyklouznout ze školy či tam vůbec nedorazit. Tyto plány se dají kolikrát odhalit a zajistit tak, aby dítě do školy šlo a setrvalo tam po celé vyučování. Záškoláctví není patologické jen z hlediska chybějícího vzdělání a posilování vědomí, že povinnosti se mohou porušovat, ale i z hlediska bezpečnosti. Jak byste se cítili, kdybyste celý den žili s vědomím, že se vaše dítě toulá kdesi po městě místo toho, aby spořádaně sedělo ve školní lavici pod dohledem učitele a pracovalo na svém vzdělání.

Oddíly pracující s dětmi mají jejich znalosti a dovednosti rozvíjet komplexně. Z vlastní zkušenosti mohou vřele doporučit zájem o prospěch dětí. Pokud zjistíme, že některému z našich členů dělá problém určité učivo, pomůžeme mu ho zvládnout. V každém oddíle bývá silně zastoupena skupina středoškoláků, v ideálním případě gymnasistů, kteří by měli být schopni dítěti dané učivo vysvětlit a zajistit tak zlepšení jeho školního prospěchu. Tím se mu školní docházka rapidně zpříjemní a bude potlačen hlavní důvod záškoláctví.

8. Závěr

Nejúčinnější prevencí je ve všech případech budování blízkého vztahu a dobrý přehled o momentální situaci a psychologickém rozložení každého člena. Pokud dokáže oddíl nahradit nefungující funkce rodiny a školy, splní to nejdůležitější a jeho činnost je vyvíjena tím nejlepším možným způsobem.

